

5 §

Att en fastighetsägare på av kommunen tillhandahållen blankett avsedd för ägare av fastighet begärt upprättande av extra förbindelsepunkt och därvid antecknat sitt bolags organisationsnummer på blanketten, har inte ansetts innebära att kommunen ingått avtal med bolaget om avgiftsskyldighet.

JB äger fastigheten Simrishamn Viarp 22:1 som är belägen inom verksamhetsområdet för Simrishamns kommuns (nedan kallad kommunen) allmänna vatten- och avloppsanläggning. Den är ansluten till kommunens allmänna va-anläggning. JB har den 30 maj 2007 undertecknat en anmälan om anslutning till kommunens ren- och spillvattenanläggning i form av en extra förbindelsepunkt. Han har undertecknat anmälningen med sitt namn, personnummer och sitt bolags organisationsnummer. Bolaget bytte den 29 mars 2007 namn från det tidigare registrerade Viarps Gård AB.

Frågan i målet är om det är JB som, i egenskap av fastighetsägare, har beställt och är betalningsskyldig för anslutningen eller om det är hans bolag.

Kommunen yrkade förpliktande för JB att till kommunen utge 102 500 kr jämte per den 5 december 2007 upplupen ränta om 3 132 kr 57 öre och för tiden därefter ränta på kapitalbeloppet enligt 6 § räntelagen till dess betalning sker. Härutöver yrkade kommunen ersättning för inkassokostnader med 160 kr samt ersättning för kostnader i samband med ansökan om betalningsföreläggande med 640 kr.

JB bestred yrkandet men vitsordade yrkade belopp i och för sig.

Kommunen anförde i huvudsak följande: Kravet avser anläggningsavgifter för en extra förbindelsepunkt som beställdes av JB den 30 maj 2007 och fakturerades enligt en faktura nr 500785, utställd den 6 juli 2007 vilken förföll till betalning den 31 augusti 2007. Enligt vattentjänstlagen svarar JB i egenskap av lagfaren ägare till fastigheten för att avgiften erläggs, om inte annat avtalas mellan va-huvudmannen, fastighetsägaren och eventuella nyttjanderättshavare. Det föreligger dock inte någon sådan överenskommelse beträffande fastigheten. För övrigt har kommunen som princip att aldrig låta det slutliga betalningsansvaret övergå från fastighetsägaren. – JB har personligen i egenskap av fastighetsägare undertecknat anmälan om extra anslutningspunkt. Han har inte förmått styrka att han i egenskap av företrädare för bolaget har beställt den extra förbindelsepunkten. Det är för övrigt ovidkommande om bolaget har beställt anslutningen. Det är även irrelevant huruvida anslutningen har använts eller inte. Anslutning har upprättats och fastighetsägaren har informerats om förbindelsepunktens läge. Kommunen har utfört sin del av avtalet och kommunen bestrider att JB skulle ha avbeställt anslutningen. Vidare bestrids att kommunen skulle ha meddelat JB att det inte skulle vara några problem att fakturera bolaget. – Löpande förbrukningsavgifter för anläggningen har betalats av JB. JB tillställdes en faktura med fakturanummer 183876

avseende årsavgift samt beräknad förbrukning benämnd förbrukningsavgift för vatten och avlopp. Fakturan avsåg tidigare anläggning och anläggningen som är föremål för tvist i målet, dels mätarnummer 23506673, dels mätarnummer 2229860216, för perioden den 20 juni 2007 t.o.m. den 31 oktober 2007. Av registerutdraget från kommunens faktureringsystem WINVAS framgår att den nya anslutningspunkten tillhör mätarnummer 2229860216, som är upptagen i nyss nämnd faktura. JB betalade den 31 oktober 2007 förbrukningsavgiften för båda anläggningarna. Eftersom han betalat förbrukningsavgiften för mätarnummer 2229860216, där faktura har ställts ut till JB som fastighetsägare, anser kommunen att även det visar att han beställt den extra förbindelsepunkten i egenskap av fastighetsägare. Av vattentjänstlagen och av kommunens taxor framgår att fastighetsägaren är betalningsskyldig. – Viarps gård är en beteckning för fastigheten, inte uttryck för ett bolagsnamn. Under målets gång har även framkommit att adressen för fastigheten är Viarps gård. Kommunen har inte haft fog för att uppfatta ”Viarps gård” på något annat sätt.

JB anförde: Fastigheten används för två ändamål, dels som bostad och dels för den rörelse som hans bolag bedriver. I samband med en tillbyggnad på den del av fastigheten som används i bolaget bistod byggentreprenören med att upprätta ansökningsformuläret för servisanmälan för den extra förbindelsepunkt som blev nödvändig. Anmälningen gjordes å bolagets vägnar och syftet var hela tiden att bolaget skulle påföras anläggningsavgiften. Samtliga kostnader för bygget har debiterats Viarps Gård AB. Anslutningen har inte använts då installationen på bolagets sida inte har slutförts. Han har avbeställt anslutningen. – Det var inte han utan bolaget som beställde anslutningen. Eftersom kommunen inte har något samtycke från fastighetsägaren att göra en anslutning kan inte han debiteras för anslutningen. Det framgår av formuläret att beställaren varit ”Viarps Gård”, vilket är ett namn som även används i bolagets verksamhet. Att det skulle handla om en fastighetsbeteckning som kommunen uppger är fullständigt felaktigt då Viarps Gård i fastighetsregistret är en närliggande gård som inte har med bolaget Viarps Gård att göra och som inte ägs av honom. Dessutom har anslutningsavtalet skrivits under med både organisationsnummer för bolaget och personnummer. Att organisationsnumret står där visar att han har undertecknat handlingen som firmatecknare, inte som privatperson. Han undertecknade handlingen personligen eftersom han var ensam behörig firmatecknare i bolaget. – Betalning av förbrukningsavgifter är inställda tills korrekta fakturor utfärdas av kommunen. Den första fakturan för anläggningen betalades av Viarps Gård AB trots att den fakturerats felaktigt. Det skedde dock i ett skede när det fortfarande fördes en diskussion med kommunen om att den skulle fakturera rätt, dvs. fakturera bolaget. Ett sådant löfte hade också avgivits. För att visa god vilja betalades den fakturan av Viarps Gård AB, inte av honom. – För närvarande pågår en företagsrekonstruktion i bolaget. Märkligt nog har kommunen i det förfarandet anmält samma fordran som den nu gör gällande mot honom personligen. I ett första skede när fakturan reklamerades för att den var utställd på honom som privatperson accepterade kommunen att fakturera bolaget. Först efter att det stod klart att bolaget hade satts under rekonstruktion tog kommunen tillbaka medgivandet och inledde tvisten. – Redan vid tidpunkten för servisanmälan fanns det en förbindelsepunkt som betjänade den privata delen av fastigheten. Den tillkommande förbindelsepunkten har en-

bart varit betingad av bolagets behov, vilket även kommunen varit införstådd med. Anslutningspunkten kan enbart användas för kommersiellt bruk. Ett ytterligare bevis för att avtalet skrevs under av bolaget är att anslutningen inte hade behövts ens för bolagets behov eftersom man hade kunnat installera en pump till den existerande anslutningen. Bolaget hade installerat sådan om det misstänkt att kommunen skulle ha debiterat fastighetsägaren, vilket innebär att anslutningen inte skall ingå i balansräkningen och att det inte går att få tillbaka mervärdesskatten. Han hade aldrig gått med på en anslutning som inte hade debiterats bolaget. För övrigt har Skatteverket en uppdelning på fastigheten i en privat del och en momspliktig verksamhet till vilken anslutningen har gjorts. – Tvisten i målet gäller således vem som är betalningsskyldig för den debiterade avgiften. Han har inga invändningar mot beloppet som sådant, dess taxeenlighet, skälighet eller beräkning.

Va-nämnden yttrade: Av 24 § första stycket lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster, vattentjänstlagen, framgår att en fastighetsägare skall betala avgifter för en allmän va-anläggning om fastigheten finns inom va-anläggningens verksamhetsområde och den med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön behöver en vattentjänst och behovet inte kan tillgodoses bättre på annat sätt. Enligt 5 § vattentjänstlagen skall, för det fall någon annan än en fastighetsägare har ingått avtal med huvudmannen om att få använda huvudmannens va-anläggning, det som i nämnda lag gäller en fastighetsägare också gälla användaren. Vidare framgår av § 1 i Simrishamns kommuns taxa för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen att det är fastighetsägaren som skall erlägga anläggningsavgifter enligt taxan. Av § 3.4.2. i taxan framgår vidare att anläggningsavgift skall erläggas för det fall ytterligare förbindelsepunkter upprättas. Avgiftsskyldighet uppkommer när huvudmannen har upprättat förbindelsepunkt för fastighetens anslutning och underrättat fastighetsägaren om dess läge.

Va-nämnden gör följande bedömning.

JB har den 30 maj 2007 med sitt namn och personnummer samt bolagets organisationsnummer undertecknat anmälan om anslutning till en extra förbindelsepunkt. Av anmälan framgår bl.a. att han är fastighetsägare till fastigheten Viarp 22:1 och att fastighetsägarens adress är Viarps Gård. Den förtryckta blanketten är avfattad så att det förutsätts att det är en fastighetsägare som ansöker: ”Undertecknad ägare av ovannämnda fastighet, ansöker härmed i enlighet med bifogade ritningar, om att få utföra installation med anslutning till Simrishamns kommuns vattenledningsrörnät och spillvattenrörnät”.

Som ovan nämnts är det enligt huvudregeln fastighetsägaren som skall betala avgifter för allmän va-anläggning, såvitt inte annat avtalats. Förhållandet mellan huvudman och brukare är offentligrättsligt präglad. Detta har i praxis bl.a. ansetts innebära att det måste ställas särskilda krav för att anse att avtal – när uttrycklig viljeförklaring på ömse sidor saknas – har slutits. Den omständigheten att det må ha varit en förutsättning för JB vid anmälan om extra förbindelsepunkt att bolaget skulle vara betalningsskyldigt måste bedömas med beaktande av lagregleringen på detta område och kan inte ges samma betydelse som förutsättningsläran i avtalslagen. Enligt JB har bolaget och kommunen träffat en överenskommelse som innebär att det är bolaget som skall betala anslutningsavgiften. Va-nämnden finner dock att enbart det förhållandet att en siffer-

serie som visat sig vara bolagets organisationsnummer står på anmälan om anslutning inte innebär att ett avtal har träffats mellan kommunen och bolaget när anmälan i övrigt – låt vara förtryckt – måste uppfattas som att fastighetsägaren enligt huvudregeln är avtalspart. Om JB överenskommit med bolaget som bedrev verksamhet i fastigheten att bolaget skulle betala för den extra förbindelsepunkten hindrar detta inte kommunen från att utkräva avgiften av JB i dennes egenskap av fastighetsägare. Att kommunen i något skede skulle ha förklarat att det inte vore några problem att skicka fakturor till bolaget har förnekats av kommunen och kan inte heller i sig tillmätas någon avgörande betydelse för fastighetsägarens slutliga betalningsansvar. Det saknar vidare betydelse för avgiftsskyldigheten om fastighetens installation ännu inte faktiskt anslutits till den upprättade förbindelsepunkten eller om JB efter utförandet ångrat sig och enligt egen utsago avbeställt anslutningen. Då JB – mot kommunens bestridande – inte heller i övrigt förmått visa att kommunen med frånträdande av huvudregeln skulle ha insett och godtagit att annan än fastighetsägaren skulle vara slutligt avgiftsskyldig för den ytterligare förbindelsepunkten, är han att anse som avgiftsskyldig i detta fall. På grund härav och då det yrkade beloppets storlek och beräkning inte är tvistigt skall kommunens talan bifallas i huvudsaken.

Va-nämnden förpliktade JB att till Simrishamns kommun utge 102 500 kr jämte ränta samt att ersätta kommunen för inkassokostnader. Simrishamns kommuns yrkande om ersättning för processkostnader lämnades utan bifall.

Beslut 2008-10-01, BVa 44

Mål nr Va 192/07

JB överklagade Va-nämndens beslut till Miljööverdomstolen där viss ny bevisning upptogs. Miljööverdomstolen fastställde Va-nämndens beslut.

Dom 2009-12-10

Mål nr M 8223-08